

SPOROČILO ZA MEDIJE

**24. – 30. oktober 2021: Mednarodni teden preprečevanja
zastрупitev s svincem**

SODELUJMO ZA SVET BREZ SVINČENIH BARV

Ravne na Koroškem, 22. oktober 2021 – Med 24. in 30. oktobrom 2021 bo potekal 9. mednarodni teden preprečevanja zastрупitev s svincem. Letošnji cilji so ozaveščanje o učinkih izpostavljenosti svincu na zdravje, poudariti prizadevanja držav in partnerjev za preprečevanje izpostavljenosti otrok svincu ter pozvati države k nadaljnjim regulativnim ukrepom za odpravo svinčenih barv. V okviru letošnje kampanje bo Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) predstavila smernice za klinično obravnavo v primeru izpostavljenosti svincu.

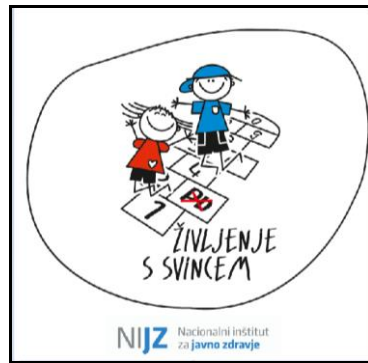
Na območni enoti (OE) Ravne na Koroškem Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) bomo tudi letos izvajali aktivnosti, s katerimi bomo opozorili na problematiko obremenjenosti okolja Zgornje Mežiške doline s svincem. Pripravili bomo različna informativna gradiva z informacijami o škodljivih vplivih svınca na zdravje in nasveti, kako zmanjšati izpostavljenost svincu iz okolja, da se ti škodljivi vplivi izrazijo v čim manjši meri. Prav tako smo že pripravili nov [informativni film z lutko Mici](#), ki nas tokrat uči, kako ravnati na vrtu.

Svinec je v svetu zelo razširjena toksična kovina, ki ima številne škodljive vplive. Posebno nevarna je mlajšim otrokom, ki zaradi načina obnašanja v telo vnašajo več svınca in so na škodljive učinke bolj občutljivi. Danes ni več dvoma, da svinec v telesu nima nobene koristne funkcije in njegova prisotnost v telesu škodi zdravju tudi v najnižjih koncentracijah. Zato bi si želeli, da svınca v telesu ne bi imeli, zaradi njegove obsežne uporabe v preteklosti in tudi sedanosti, pa je to v praksi skoraj nedosegljivo. V okoljih, kjer je bila in še je prisotna svinčena industrija, je izpostavljenost še toliko težje preprečiti.

Izpostavljenost svincu je javnozdravstveni problem globalnega pomena. Zaradi posebne ranljivosti otrok v prvih letih življenja in dolgoročnih vplivov na zdravje, je doprinos k prezgodnji umrljivosti in trajni invalidnosti velik. Zato je pomembno, da imamo vsi sodelujoči v sistemu zdravstvenega varstva na razpolago sodobne, na dokazih temelječe smernice za

ugotavljanje dejavnikov tveganja za izpostavljenost svincu, preprečevanje te izpostavljenosti ter diagnosticiranje in obravnavo v primeru zastrupitve s svincem. Zato bomo na OE Ravne na Koroškem sodelovali tudi na predstavitvi novih smernic SZO.

Življenje s svincem: Svinec v Zgornji Mežiški dolini

V Zgornji Mežiški dolini ima svinec dolgo tradicijo, tako v smislu industrije kot pri obravnavi okoljske in zdravstvene problematike. Leto 2007 pomeni pomemben mejnik, ko se je prvič sistematično pristopilo k aktivnemu reševanju problematike izpostavljenosti prebivalcev svincu.

Program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini vključuje različne ukrepe za zmanjšanje izpostavljenosti ljudi onesnaženemu prahu, spremljanje vsebnosti svinca v krvi otrok pa daje vpogled v stanje okolja in uspešnost izvedenih ukrepov.

Program se naslednje leto izteka. Prinesel je precej pozitivnih učinkov, po drugi strani pa razkril nove probleme, saj znanje in zavedanje na področju varovanja zdravja in okolja stalno raste. Zaenkrat kaže, da bo program dokaj uspešno izveden in bodo večinoma izpolnjeni zastavljeni cilji.

Svinec pa s tem iz okolja Zgornje Mežiške doline ne bo izginil, v okolju ostaja tudi svinčena industrija, ki načrtuje celo širjenje. To predstavlja nadaljnjo nevarnost za zdravje lokalnega prebivalstva ter izziv za področje javnega zdravja in širše skupnosti. Med izvajanjem programa se je nabralo precej predlogov različnih strokovnjakov glede potrebnih izboljšav in aktivnosti. Precej bolj odprto pa je ostalo vprašanje »kako«. To je predvsem vprašanje za širšo in lokalno skupnost, saj terja izbiro med različnimi vrednotami, odrekovanja na različnih področjih ter prilagajanja znotraj ustaljenih oblik delovanja skupnosti in življenja posameznikov.

Plakati SZO:

- [Toksični učinki svinca](#)
- [Dejstvo: Svinec je strupen](#)